

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W DOBREJ

PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH ZAGROZEŃ

**ZACHOWANIA PROBLEMOWE
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA
ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ**

PODSTAWY PRAWNE DO OPRACOWANIA PROCEDUR INTERWENCYJNYCH W SZKOLE

- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz.U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226/.

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR

- ❖ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z późn. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 1 poz. 109 z /oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą/.
- ❖ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. nr 35, poz. 230 z późn. zm./.
- ❖ Ustawa z dnia 24 kwietnia 1977 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2003 r. nr 24, poz. 198/.
- ❖ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. nr 30 poz. 179 z późn. zm./.
- ❖ Zarządzenie nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- ❖ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz.U. z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późn. zm./.

I. WAGARY.

1. Wszelkie sygnały pochodzące z obserwacji uczniów w szkole i poza szkołą, podejrzanych o nieobecność na lekcji **nauczyciel** niezwłocznie zgłasza **wychowawcy klasy**.
2. **Wychowawca** ustala przyczynę nieobecności ucznia.
3. W przypadku stwierdzenia wagarów **wychowawca wzywa rodziców**, przeprowadza w ich obecności rozmowę wyjaśniającą - dyscyplinującą z uczniem i udziela upomnienia.
4. W sytuacji powtórzenia się wagarów **wychowawca** przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców i pedagoga szkolnego, udzielając nagany wychowawcy.
5. **Pedagog szkolny** podejmuje interwencję profilaktyczną.
6. Jeśli powyższe działania pozostają bez rezultatu **wychowawca** w porozumieniu z pedagogiem szkolnym wnioskuje do dyrektora o udzielenie nagany.
7. Jeśli powyższe działania pozostają bez rezultatu, **dyrektor szkoły** w porozumieniu z **Radą Pedagogiczną**, przenosi ucznia do innej klasy.
8. W sytuacji postępującej demoralizacji ucznia, przy braku współpracy z rodzicami, **dyrektor** kieruje sprawę do sądu rodzinnego. Może również, biorąc pod uwagę dobro ucznia, wystąpić z wnioskiem do Kuratora Oświaty o przeniesienie go do innej szkoły. W przypadku ucznia gimnazjum, który ukończył 15 lat i braku rokowania na ukończenie edukacji w normalnym trybie, **dyrektor szkoły** może podjąć starania o umieszczenie go w OHP.
9. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

II. PALENIE PAPIEROSÓW.

1. Wszelkie sygnały pochodzące z obserwacji uczniów w szkole i poza szkołą dotyczące palenia papierosów **nauczyciel** niezwłocznie zgłasza wychowawcy klasy.
2. W przypadku potwierdzenia prawdziwości sygnału, **wychowawca** wzywa rodziców, przeprowadza w ich obecności rozmowę wyjaśniającą - dyscyplinującą z uczniem, udziela upomnienia i zawiera z nim kontrakt.
3. W sytuacji złamania kontraktu przez ucznia, **wychowawca** przeprowadza rozmowę z nim w obecności **rodziców** i **pedagoga szkolnego**, udzielając nagany wychowawcy.
4. **Pedagog szkolny** podejmuje interwencję profilaktyczną.
5. Jeśli powyższe działania pozostają bez rezultatu, **wychowawca** wnioskuje do **dyrektora** o udzielenie nagany.

6. W sytuacji postępującej demoralizacji ucznia, przy braku współpracy z rodzicami, **dyrektor** kieruje sprawę do sądu rodzinnego.
7. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

III. SYGNAŁY O UŻYWANIU ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH PRZEZ UCZNIA.

1. Wszelkie sygnały pochodzące z obserwacji uczniów w szkole i poza szkołą, podejrzanych o używaniu alkoholu i innych środków odurzających, **nauczyciel** niezwłocznie zgłasza do wychowawcy klasy.
2. W przypadku potwierdzenia prawdziwości sygnału, **wychowawca** informuje **pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły**.
Jednocześnie wzywa do szkoły rodziców i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza w ich obecności rozmowę wyjaśniającą - dyscyplinującą z uczniem, udzielając mu nagany wychowawcy klasy.
Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, natomiast rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
3. **Pedagog szkolny** zawiera kontrakt z uczniem i podejmuje współpracę z rodzicami.
4. Jeśli powyższe działania pozostają bez rezultatu **wychowawca** w porozumieniu z pedagogiem szkolnym wnioskuje do dyrektora o udzielenie nagany.
5. **Pedagog szkolny** podejmuje interwencję profilaktyczną włącznie ze skierowaniem do poradni specjalistycznej celem objęcia terapią.
6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, **dyrektor szkoły** powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję.
7. W sytuacji, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, **dyrektor szkoły** powiadamia sąd rodzinny lub policję.
8. Uczniowi wpisuje się ujemne punkty, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

IV. PODEJRZENIE O PRZEBYWANIU NA TERENIE SZKOŁY UCZNIA BĘDĄCEGO POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW.

1. **Osoba stwierdzająca** lub **podejrzewająca** fakt użycia przez ucznia środków odurzających, w tym alkoholu, niezwłocznie powiadamia **wychowawcę klasy**.
2. **Wychowawca** podejmuje następujące **działania interwencyjne**:
 - izoluje ucznia i pozostawia go **pod nadzorem np. pielęgniarki** szkolnej,

- **powiadamia dyrektora szkoły** i w miarę potrzeby wzywa pomoc medyczną,
- **wzywa rodziców**, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły,
- gdy rodzice odmówią powyższego, wzywa **lekarza**, który po ustaleniu stanu zdrowia ucznia, decyduje w porozumieniu z **dyrektorem** o pozostaniu ucznia w szkole, przewiezieniu go do placówki służby zdrowia lub przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji.

W sytuacji gdy uczeń zachowuje się agresywnie bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzienia, a rodzice ucznia odmawiają odebrania go ze szkoły, **dyrektor** zawiadamia najbliższą jednostkę policji.

Wobec ucznia, który dopuścił się powyższego zachowania podejmowane są następujące **działania wychowawcze**:

- **Wychowawca** zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, natomiast rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
 - **Dyrektor szkoły** udziela nagany.
3. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.
 4. **Pedagog szkolny** podejmuje interwencję profilaktyczną.
 5. Jeżeli powtarzają się powyższe sytuacje, **dyrektor** ma obowiązek powiadomienia o tym policję lub sąd rodzinny.
 6. Jeśli powyższe działania pozostają bez rezultatu, **dyrektor** w porozumieniu z **Radą Pedagogiczną**, przenosi ucznia do innej klasy. Może również wystąpić z wnioskiem do Kuratora Oświaty o przeniesienie go do innej szkoły.

V. ZNALEZIENIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYKI.

1. **Nauczyciel** zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych lub ewentualnym jej zniszczeniu, do czasu przyjazdu policji. Próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu **dyrektora szkoły**.
3. **Dyrektor** wzywa policję.
4. **Nauczyciel** po przyjeździe policji, niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informuje o szczegółach zdarzenia.

VI. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK.

- 1. Nauczyciel** w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość teczki szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- 2. Nauczyciel** o swoich spostrzeżeniach powiadamia **dyrektora szkoły** oraz **rodziców** ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- 3.** W przypadku gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, **dyrektor** wzywa policję.
- 4.** Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, **nauczyciel** po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją na policję. Próbuje również ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Następnie dokumentuje całe zdarzenie wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- 5.** Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

UWAGA!

Zgodnie z przepisami o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia i nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

VII. KRADZIEŻE I PRZYWŁASZCZENIA MIENIA POWYŻEJ OKREŚLONEJ WARTOŚCI ORAZ WYMUSZENIA DOKONANE NA TERENIE SZKOŁY.

- 1. Nauczyciel**, do którego dotarła informacja o kradzieży lub wymuszeniu, niezwłocznie powiadamia **wychowawcę** i **dyrektora szkoły**.
- 2. Nauczyciel** ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
- 3. Nauczyciel** przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły.
- 4. Pedagog szkolny** lub **wychowawca** powiadamia rodziców ucznia sprawcy i ucznia ofiary oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa policję.
- 5.** Uczeń sprawca po udowodnieniu winy, otrzymuje nagane **dyrektora szkoły**.

6. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.
7. W sytuacji postępującej demoralizacji ucznia, przy braku współpracy z rodzicami, **dyrektor szkoły** kieruje sprawę do sądu rodzinnego.

VIII. BÓJKI, POBICIA I ROZBOJE NA TERENIE SZKOŁY.

1. **Nauczyciel**, do którego dotarła informacja lub który jest świadkiem bójki, pobicia lub rozboju, podejmuje działania zmierzające do przerwania przemocy.
2. **Nauczyciel** udziela pierwszej pomocy przedmedycznej uczestnikom zajścia, jeśli zachodzi taka potrzeba.
3. **Nauczyciel** ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. **Nauczyciel** niezwłocznie powiadamia o zajściu - wychowawcę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
5. **Wychowawca** wzywa rodziców sprawcy i ofiary, natomiast **dyrektor** w przypadku kiedy uszkodzony doznał obrażeń - wzywa lekarza i policję.
6. **Pedagog szkolny** podejmuje interwencję profilaktyczną.
7. Uczeń - sprawca po udowodnieniu winy, w zależności od wagi czynu otrzymuje nagane **wychowawcy** lub **dyrektora szkoły**.
8. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.
9. W sytuacji postępującej demoralizacji ucznia, przy braku współpracy z rodzicami, **dyrektor** szkoły kieruje sprawę do sądu rodzinnego.

IX. STWIERDZENIE DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO I CUDZEJ WŁASNOŚCI.

1. **Nauczyciel** - świadek zdarzenia powstrzymuje sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenie sprawcy/sprawców, **nauczyciel** rozmawia z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. **Nauczyciel** niezwłocznie powiadamia o zajściu wychowawcę.
4. **Wychowawca** wzywa rodziców sprawcy/sprawców.
5. W przypadku dużej szkody, **wychowawca** w porozumieniu z **dyrektorem** wzywa policję.
6. Wszczęcie procedur prawnych, mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawcy/sprawców lub odpracowanie szkody.
7. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

X. NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY.

- 1. Nauczyciel** niezwłocznie powiadamia o zajściu - wychowawcę, rodziców ucznia oraz dyrektora szkoły.
- 2. Wychowawca** powiadamia policję i sąd rodzinny.
- 3. Dyrektor** szkoły udziela uczniowi nagany.
- Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

XI. ZACHOWANIE UCZNIA UNIEMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE LEKCJI (WULGARNE ZACHOWANIE W STOSUNKU DO RÓWNIĘŚNIKÓW, NAUCZYCIELA, GŁOŚNE ROZMOWY, SPACERY PO SALI, BRAK REAKCJI NA POLECENIA NAUCZYCIELA).

- Upomnienie słowne **nauczyciela**.
- Próba uspokojenia sytuacji w klasie przez **nauczyciela**.
- Nauczyciel** powiadamia **wychowawcę** klasy.
- Wychowawca** udziela uczniowi nagany.
- Wychowawca** powiadamia rodziców ucznia.
- W przypadku braku reakcji na interwencję, **wychowawca** powiadamia **dyrektora**.
- Pedagog szkolny** podejmuje interwencję.
- Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

XII. POSIADANIE PRZEZ UCZNIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH (ŚRODKI PIROTECHNICZNE, ŁAŃCUCHY, NOŻE, KIJE, ITP.) NA TERENIE SZKOŁY.

- Nauczyciel** nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu. Jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia **nauczyciel** powiadamia **dyrektora**, który wzywa policję.
- W każdym przypadku **nauczyciel** powiadamia dyrektora szkoły, kuratora sądowego (jeżeli uczeń jest pod jego opieką), oraz **wychowawcę**, który zawiadamia rodziców ucznia.
- Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

XIII. ŁADUNEK WYBUCHOWY /POWIADOMIENIE O PODŁOŻENIU.

W razie informacji o podłożeniu w szkole bomby lub znalezienia podejrzanego przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może stanowić zagrożenie dla osób i mienia, należy bezzwłocznie powiadomić o tym fakcie **dyrektora szkoły**.

- 1. Dyrektor szkoły** powiadamia policję, zawiadamiając podaje następujące dane:
 - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu,
 - treść rozmowy z osobą przekazującą informację o podłożeniu ładunku wybuchow.,
 - numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przejęcia
 - opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
- 3. Dyrektor szkoły** wykonuje wszystkie polecenia dyżurującego policjanta, który przejmuje kierowanie akcją i podejmuje decyzję o sposobie działań aż do momentu przyjazdu policji na miejsce zdarzenia.
- 4.** Do czasu przyjazdu policji, należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania uczniów na niebezpieczeństwo.
- 5. Dyrektor szkoły** czuwa nad przebiegiem akcji aż do przyjazdu policji.

PODEJRZANYCH PRZEDMIOTÓW NIE WOLNO DOTYKAĆ!

- 6.** Policja na miejscu zdarzenia zabezpiecza teren.
Zainteresowania i uwagi wymagają:
 - rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób,
 - pozostawione bez opieki przedmioty typu: paczki, pakunki, itp.,
 - osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
 - samochody w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach.
- 7.** Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.

XIV. UCZENNICA W CIĄŻY.

- 1.** W przypadku podejrzenia ciąży u nieletniej uczennicy - wychowawca, pedagog lub inna osoba dorosła, do której dziewczynka ma zaufanie, przeprowadza z uczennicą dyskretny wywiad potwierdzający ewentualny jej odmienny stan.
- 2.** W przypadku uzasadnionych podejrzeń ciąży u nieletniej, należy wezwać jej rodziców (prawnych opiekunów) celu poinformowania o tym fakcie oraz o konieczności wizyty dziewczynki u lekarza ginekologa.

3. Jeżeli lekarz pisemnie potwierdzi ciążę dziewczynki, należy otoczyć uczennicę opieką i zgodnie z ustawą o ochronie płodu ludzkiego, zapewnić niezbędną pomoc do ukończenia edukacji w szkole podstawowej/gimnazjum.
4. Z powodu ciąży uczennica ma prawo do zwolnienia lekarskiego z zajęć wychowania fizycznego. W przypadku porodu lub porogu ma prawo do urlopu macierzyńskiego, którego udziela dyrektor szkoły.
5. Uczennica - na wniosek jej rodziców lub opiekunów - może być skierowana na indywidualny tok nauczania.
6. W miarę możliwości należy zapewnić uczennicy terminowe wywiązywanie się z obowiązków szkolnych oraz opiekę i pomoc pedagogiczną, psychologiczną, a w trudnych sytuacjach także pomoc socjalną.
7. Każdy przypadek ciąży nieletniej poniżej 15 roku życia należy zgłosić do prokuratury.

XV. OSOBY OBCE NA TERENIE SZKOŁY.

Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji od obcej osoby o celu pobytu w szkole.
2. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu przyścia do szkoły, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły.
4. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

XVI. FAŁSZERSTWO.

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
- przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podrabianie zaświadczeń lekarskich,
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców, itp.)

1. Powiadomienie o fałszerstwie rodziców ucznia.
2. Spotkanie z uczniem i jego rodzicami w celu wyjaśnienia sprawy.
3. Podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców.
4. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję do policji.
5. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

XVII. DOJEŹDZAJĄCY UCZEŃ W DRODZE DO SZKOŁY.

1. W drodze do szkoły uczeń znajduje się pod opieką osoby wyznaczonej przez kierownika świetlicy. Odpowiada ona za bezpieczeństwo uczniów w autobusie.
2. Sytuacje nieprawidłowego zachowania uczniów **opiekun** zgłasza w możliwie najkrótszym czasie do **kierownika świetlicy**.
3. **Kierownik świetlicy** wspólnie z wychowawcą lub pedagogiem szkolnym podejmuje działania w celu zmiany zachowania ucznia.
4. **Wychowawca** informuje o sytuacji jego rodziców.
5. W razie braku zmiany postawy podejmuje dalsze działania we współpracy z rodzicami.
6. Uczniowi wpisuje się punkty ujemne, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

XVIII. MOLESTOWANIE SEKSUALNE.

1. Rozmowa informatora o molestowaniu ucznia z **dyrektorem szkoły**.
2. Wezwanie rodzica, który nie był domowym sprawcą.
3. Zgłoszenie ich matki (ojca) z dzieckiem do lekarza.
4. Poinformowanie o całej sytuacji policję.
5. Wskazanie instytucji pomagających ofiarom molestowania (psycholog, PCPR).
6. Otoczenie dziecka w szkole szczególną opieką.

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

XIX. POŻAR/ EKSPLOZJA.

1. **W szkole alarm o niebezpieczeństwie należy ogłosić za pomocą sygnalizacji dzwonekowej (3 krótkie 3-sekundowe dzwonki z 1-sekundowymi przerwami). Alarm może być również ogłoszony - w razie braku prądu - za pomocą dzwonek ręcznego.**
2. Należy zapewnić możliwość natychmiastowego otwarcia wszystkich drzwi (stanowiących wyjścia ewakuacyjne) od środka.

3. W budynku szkolnym powinna być stosowana ewakuacja zorganizowana.

Obowiązek udziału w ewakuacji - polegający głównie na sprawnym i bezpiecznym opuszczeniem zagrożonych pomieszczeń przez uczniów - spoczywa na wszystkich pracownikach, a w szczególności na pracownikach dydaktycznych.

4. Chcąc prawidłowo realizować zadania ewakuacyjne, każdy pracownik szkoły musi posiadać informacje na temat:

- rozkładu pomieszczeń, dróg i kierunków ewakuacji oraz wyjść z budynku;
- miejsc przebywania ludzi w pomieszczeniach obiektu;
- znajomości zasad alarmowania jednostek straży pożarnej;
- rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz znajomości zasad jego użycia;
- usytuowania głównego wyłącznika prądu.

Kierownik akcji ewakuacyjnej

Akcją ewakuacyjną kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.

Kierownik akcji ewakuacyjnej w pierwszej kolejności wydaje polecenie zaalarmowania służb ratowniczych i zarządza ewakuację ludzi z budynku szkoły. Po przybyciu straży pożarnej przekazuje przybyłemu dowódcy wstępną informację, przede wszystkim na temat ewentualnych trudności z jakimi mogą się zetknąć ratownicy, oraz czy są jakieś strefy, gdzie mogą przebywać zagrożone osoby. Pozostaje do jego dyspozycji. Decyduje o ewentualnej ewakuacji mienia, którą prowadzi z udziałem pracowników (przed przybyciem straży, a później pod rozkazami przybyłego dowódcy).

Do akcji ewakuacyjnej zaangażowani są wszyscy pracownicy przebywający w chwili zagrożenia w budynku.

Akcją ewakuacyjną na poszczególnych kondygnacjach kierują strefowi kierownicy ewakuacji.

Strefowym kierownikiem ewakuacji jest każdy dydaktyczny pracownik szkoły, prowadzący zajęcia z dziećmi w chwili ogłoszenia alarmu o ewakuacji. Odpowiada za ewakuację swoich podopiecznych i sprawdzenie, czy wszyscy opuścili pomieszczenie. Wszystkie czynności ewakuacyjne trzeba wykonywać szybko, sprawnie, a zarazem spokojnie.

Ewakuację mienia należy prowadzić w przypadku jego dużej wartości, gdy stwarza dodatkowe zagrożenie lub utrudnia prowadzenie działań.

W przypadku kiedy ogień lub dym uniemożliwia bezpieczne opuszczenie któregoś z pomieszczeń budynku, należy udać się do najbardziej oddalonego od źródła pożaru miejsca, zamknąć i uszczelnić drzwi, a następnie otworzyć okno, wezwać pomoc i spokojnie oczekiwać na jej przybycie.

Obowiązki uczestników ewakuacji:

Osoba, która pierwsza zauważy pożar lub inne zagrożenie - udaje się do sekretariatu, gdzie powiadamia dyrektora szkoły i skąd alarmuje straż pożarną, ewentualnie pogotowie ratunkowe, policję, pogotowie energetyczne, korzystając z umieszczonych przy telefonie numerów alarmowych.

- **Dyrektor** - po otrzymaniu informacji o pożarze lub innym zagrożeniu, poleca podległemu personelowi wykonać następujące czynności: umówionym sygnałem dźwiękowym ogłosić alarm, przystąpić do ewakuacji szkoły.
- **Nauczyciele** - wychodzą na korytarz i upewniają się gdzie powstał pożar. Jeżeli prowadzą zajęcia na parterze lub na kondygnacji na której powstał pożar, natychmiast przystępują do ewakuacji uczniów.
- **Uczniowie** - przerywają naukę i zabierają wszystkie swoje rzeczy; ustawiają się parami w klasie; czekają na znak opiekuna, zezwalający na opuszczenie izby lekcyjnej (pomieszczenia); podporządkowują się poleceniom pracowników szkoły dotyczącym opuszczenia budynku szkolnego i pomagają w szybkim sprawdzeniu stanu osobowego; nie przeszkadzają jednostkom ratowniczym w prowadzeniu działań, poprzez pozostawanie w miejscu wyznaczonym do ewakuacji.

Uczniów należy zapoznać z zasadami postępowania w razie pożaru i przeprowadzić ćwiczenia polegające na opuszczeniu budynku wyznaczonymi drogami ewakuacyjnymi i sprawdzeniu stanu osobowego.

- **Pracownicy administracyjno-gospodarczy** - otwierają wszystkie wyjścia ewakuacyjne, udają się do drzwi wyjściowych, gdzie kierują wszystkich ewakuowanych na zewnątrz budynku; pomagają nauczycielom w ustaleniu, czy wszyscy uczniowie opuścili szkołę, sprawdzają pomieszczenia sanitarne, socjalne i pomocnicze; próbują gasić pożar za pomocą gaśnic lub hydrantów wewnętrznych; pozostają do dyspozycji kierownika ewakuacji, czyli dyrektora szkoły.

UWAGA!

1. Pomieszczenia szkolne należy opuszczać wg ustaleń zawartych we wdrożonej w życie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego:
 - dzieci przebywające w sali gimnastycznej - wyjściem obok sali i przechodzą na boisko,
 - osoby przebywające w kuchni - wyjściem tylnym od kuchni i przechodzą na boisko,
 - osoby przebywające w świetlicy i w salach lekcyjnych nr: 3, 4a, 4b, 4c, 1, 8, i z pomieszczeń administracyjnych - wyjściem bocznym na plac rekreacyjny i dalej na boisko szkolne,
 - osoby przebywające w pokoju nauczycielskim i w salach nr: 10, 11, 12, 13, 14 - wyjściem obok sali gimnastycznej i przechodzą na boisko szkolne,

- sale nr: 21, 22, 23, 24 - klatką schodową po stronie wejścia głównego kierują się do wyjścia na plac rekreacyjny i przechodzą na boisko szkolne,
- sale nr: 25, 26, 27, 28 - klatką schodową po stronie sali gimnastycznej kierują się do wyjścia przy sali i dalej na boisko szkolne,
- dzieci przebywające w „pałacu” - wyjściem od strony wschodniej i przechodzą na boisko szkolne,
- osoby przebywające w „pałacu” w gabinecie logopedy i pielęgniarki - wyjściem od strony zachodniej i przechodzą na boisko szkolne.

2. Po przybyciu jednostek straży pożarnej lub innych służb (w zależności od charakteru zagrożenia) wszyscy podporządkowują się przybyłemu dowódcy.

W przypadku pożaru, jeżeli jego źródło jest niewielkie należy w pierwszej kolejności, niezwłocznie przystąpić do gaszenia pożaru, wykorzystując gaśnice znajdujące się na korytarzach budynku oraz hydranty wewnętrzne. Podczas korzystania z hydrantów należy pamiętać o konieczności wyłączenia dopływu prądu na przeciwpożarowym wyłączniku prądu.

3. Po ogłoszeniu ewakuacji - jeżeli sytuacja na to pozwala - należy zabrać ze sobą najcenniejsze materiały (rzeczy, dokumentację).

XX. ZATRZYMANIE NIELETNIEGO SPRAWCY CZYNU KARALNEGO, PRZEBYWAJĄCEGO NA ZAJĘCIACH W SZKOLE.

- 1.** Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
- 2. Dyrektor** zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
- 3. Policjant informuje dyrektora** o zamiarze zatrzymania ucznia.
- 4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego** do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie.
- 5. Policja informuje rodziców** nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
- 6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców** o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego, sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
- 7.** W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, **dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego** do

uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub na komisariacie policji.

- 8.** Po wykonaniu czynności **policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom** lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
- 9.** W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka, **policjant informuje o tym rodziców oraz pedagoga szkolnego.**
- 10.** Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego - ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

XXI. WYPADEK UCZNIOWSKI W SZKOLE.

1. Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski, **każdy pracownik szkoły, który posiada wiadomość o wypadku**, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.

a) Pracownik doprowadza poszkodowanego do gabinetu lekarskiego (pielęgniarki szkolnej), zawiadamiając zaraz potem dyrektora (wicedyrektora).

b) Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoją klasą kolegę uczącego w najbliższej sali.

c) Jeśli gabinet lekarski jest nieczynny, **przekazuje się poszkodowanego dyrektorowi** (wicedyrektorowi), który już bierze odpowiedzialność za udzielenie pomocy,

d) Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu.

e) Jeśli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych (baliki, dyskoteki itp.) - **gdy nie ma dyrektora** (wicedyrektora szkoły) - **nauczyciel decyduje sam o postępowaniu.** W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców.

f) Jeśli wypadek zdarzy się podczas wycieczki (biwaku) - wszystkie stosowne decyzje podejmuje **kierownik imprezy i odpowiada za nie.**

2. W każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:

a) Rodziców

b) Pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy

c) Społecznego inspektora pracy

d) Organ prowadzący szkołę

e) Radę Rodziców

3. Wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
4. Wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.
5. Zawiadomień, o których mowa w ust. 2-4, dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.

XXII. STOSOWANIE CYBERPRZEMOCY.

Za cyberprzemoc uznajemy:

1. naruszenie wizerunku,
2. zniewaga, zniesławienie,
3. włamanie,
4. groźby (sms, informacje telefoniczne, czaty, gadu-gadu),
5. wulgarne wyrażanie się,
6. nękanie (poprzez sms, dzwonienie, itp.).

Stosowana poprzez:

- telefon komórkowy,
- komunikatory,
- strony www serwisów społecznościowych,
- czat,
- e-mail.

Procedura:

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposoby rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia) - zabezpieczenie dowodów cyberprzemocy.
3. Powiadomienie o cyberprzemocy dyrektora i pedagoga szkolnego.
4. Analiza zdarzenia cyberprzemocy przy współudziale wychowawcy, pedagoga i dyrektora szkoły.

Gdy sprawca jest nieznan

1. **Przerwanie aktu cyberprzemocy** (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału).
2. **Poinformowanie rodziców** ofiary cyberprzemocy o zdarzeniu.
3. **Powiadomienie policji** o cyberprzemocy (podjęcie czynności śledczych).
4. **Ustalenie i udzielenie wsparcia / porady** ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami (zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicz. poszkodowanemu).

Gdy sprawcą jest uczeń szkoły

- 1.** Przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału).
- 2. Poinformowanie rodziców** sprawcy i ofiary cyberprzemocy o zdarzeniu.
- 3. Powiadomienie policji** o cyberprzemocy (podjęcie czynności śledczych) i /lub sądu rodzinnego.
- 4. Zwołanie Zespołu Wychowawczego** w sprawie sprawcy cyberprzemocy:
 - poinformowanie o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec dziecka.
 - zobowiązanie ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci.
 - zastosowanie środków dyscyplinujących wobec sprawcy cyberprzemocy (np. ograniczenie używania komunikatorów w szkole, zakaz korzystania z telefonów komórkowych, itp.).
 - zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicz. uczniowi sprawcy cyberprzemocy.
 - uczniowi sprawcy cyberprzemocy wpisuje się ujemne punkty, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania zachowania.

XXIII. DZIECKO KRZYWDZONE W RODZINIE.

Nauczyciel:

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie, nauczyciel powinien przekazać informację wychowawcy klasy /pedagogowi szkolnemu/ dyrektorowi szkoły.

Wychowawca:

- 1.** Przeprowadza rozmowę z uczniem: buduje relację opartą na zaufaniu, wyjaśnia że bicie dzieci to łamanie prawa i poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób, np. lekarza lub pedagoga/psychologa szkolnego. Informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując dziecku bezpieczeństwo. Wychowawca ucznia zgłasza sprawę do rozpatrzenia przez zespół wychowawczy.
- 2.** Nawiązuje pilnie kontakt z rodzicami (jednym z rodziców), informuje o stanie dziecka np. konieczności przebadania dziecka przez lekarza oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec córki/syna.
- 3.** Sporządza notatkę opisującą: wygląd dziecka, dolegliwości stan zdrowia, uzyskane informacje oraz podjęte przez siebie działania.
- 4.** W dalszej pracy wychowawczej wspiera dziecko, zabiega o prawidłową integrację dziecka z zespołem klasowym, tworzy atmosferę bezpieczeństwa i pełnej akceptacji.

Pedagog szkolny we współpracy z nauczycielami i specjalistami pracującymi z dzieckiem (z zespołem wychowawczym):

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka i że możliwa jest współpraca z rodzicami:

- 1.** Pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia na zebranie zespołu wychowawczego.
- 2.** W ramach pracy zespołu wychowawczego zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny.
- 3.** Podejmuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku:
 - wzmocnienia dziecka, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły,
 - wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,
 - pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów,
 - zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących: poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, zorganizowani pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku w szkole, itp.
- 4.** Upoważniony przez dyrektora szkoły wypełnia „Niebieską Kartę Część A” wszczynając tym samym procedurę „Niebieskiej Karty”.
- 5.** Oddelegowany przez dyrektora szkoły bierze czynny udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego, który stworzy zintegrowaną strategię pomocy, monitoruje sytuację dziecka i rodziny.
- 6.** Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, pedagog szkolny upoważniony przez dyrektora szkoły składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

W przypadku zdiagnozowania bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dziecka:

- 1.** Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pedagog szkolny powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Równolegle powiadamia pracownika socjalnego MGOPS w Dobrej.
- 2.** Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

XXIV. ZANIEDBANY UCZEŃ W SZKOLE.

Prawie w każdej szkole są uczniowie, po których już na pierwszy rzut oka widać, że są zaniedbywani w domu rodzinnym. Jedni przychodzą do szkoły ubrani nieadekwatnie do pogody np. w lekką kurtkę gdy za oknem pojawiły się już pierwsze mrozy. Inni podczas przerwy śniadaniowej nie wyciągają z plecaków żadnego jedzenia. Szkoła musi reagować w takich sytuacjach i wiedzieć jak pomóc zaniedbanemu uczniowi.

W przypadku podejrzenia zaniedbania ucznia:

- 1. Nauczyciel**, który podejrzewa zaniedbywanie ucznia przez rodziców, dokonuje analizy sytuacji ucznia na podstawie jego obserwacji.
- 2. Nauczyciel** powiadamia **wychowawcę** klasy, której uczniem jest dziecko.
- 3. Wychowawca** klasy analizuje sytuację ucznia na podstawie danych o jego rodzinie, informacji od nauczyciela, własnych obserwacji, opinii innych nauczycieli ewentualnie wcześniejszych uwag od innych dzieci czy ich rodziców.
- 4. Wychowawca** ucznia informuje o sytuacji **pedagoga i dyrektora szkoły**.
- 5. Pedagog** sporządza opis sytuacji na bazie wszystkich zebranych informacji o uczniu oraz własnych danych.
- 6. Wychowawca** klasy prosi rodziców/prawnych opiekunów dziecka o wizytę w szkole.
- 7. Dyrektor szkoły** organizuje spotkanie z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia w obecności wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego.
- 8.** Na spotkaniu podjęta zostaje próba ustalenia przyczyn zaniedbania ucznia.
- 9.** Jeśli okaże się, że zaniedbanie wynika z trudnej sytuacji materialnej rodziny - ustala się zasady postępowania z dzieckiem oraz sposoby udzielenia pomocy rodzinie.
- 10.** Jeżeli zostanie stwierdzona przemoc, demoralizacja lub niewydolność wychowawcza - **dyrektor szkoły kieruje sprawę na policję lub do sądu rodzinnego.**

UWAGA!

W świetle przepisów Ustawy z dn. 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich **czyny karalne** to:

- kradzieże i przywłaszczenia mienia powyżej określonej wartości,
- niszczenie mienia powyżej określonej wartości,
- zmuszanie do określonych zachowań np. wykonywania różnego rodzaju ćwiczeń fizycznych itp.,
- udział w bójce lub pobiciu,
- uszkodzenie ciała,
- naruszenie nietykalności cielesnej,
- rozboje i wymuszenia rozbójnicze,
- znieważenie,

SPIS TREŚCI:

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR	2
I. WAGARY	3
II PALENIE PAPIEROSÓW	3
III. SYGNAŁY O UŻYWANIU ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH PRZEZ UCZNIÓW	4
IV. PODEJRZENIE O PRZEBYWANIU NA TERENIE SZKOŁY UCZNIA BĘDĄCEGO POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW	4
V. ZNALEZIENIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYKI	5
VI. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK	6
VII. KRADZIEŻE I PRZYWŁASZCZENIA MIENIA POWYŻEJ OKREŚLONEJ WARTOŚCI ORAZ WYMUSZENIA DOKONANE NA TERENIE SZKOŁY	6
VIII. BÓJKI, POBICIA I ROZBOJE NA TERENIE SZKOŁY	7
IX. STWIERDZENIE DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO I CUDZEJ WŁASNOŚCI	7
X. NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY	8
XI. ZACHOWANIE UCZNIA UNIEMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE LEKCJI (WULGARNE ZACHOWANIE W STOSUNKU DO RÓWNIĘŚNIKÓW, NAUCZYCIELA, GŁOŚNE ROZMOWY, SPACERY PO SALI, BRAK REAKCJI NA POLECENIA NAUCZYCIELA)	8
XII. POSIADANIE PRZEZ UCZNIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH (ŚRODKI PIROTECHNICZNE, ŁAŃCUCHY, NOŻE, KIJE, ITP.) NA TERENIE SZKOŁY	8
XIII. ŁADUNEK WYBUCHOWY/POWIADOMIENIE O PODŁOŻENIU	9
XIV. UCZENNICA W CIAŻY	9
XV. OSOBY OBCE NA TERENIE SZKOŁY	10
XVI. FAŁSZERSTWO	10
XVII. DOJEŹDŻAJĄCY UCZEŃ W DRODZE DO SZKOŁY	11
XVIII. MOLESTOWANIE SEKSUALNE	11
XIX. POŻAR/EKSPLOZJA	11
XX. ZATRZYMANIE NIELETNIEGO SPRAWCY CZYNU KARALNEGO, PRZEBYWAJĄCEGO NA ZAJĘCIACH W SZKOLE	14
XXI. WYPADEK UCZNIOWSKI W SZKOLE	15
XXII. STOSOWANIE CYBERPRZEMOCY	16
XXIII. DZIECKO KRZYWDZONE W RODZINIE	17
XXIV. ZANIEDBANY UCZEŃ W SZKOLE	19
UWAGI	20